

CENZURAT.

UJ CIMBORA

KÉPES GYERMEKLAP

Az első képeskönyv.

V. ÉVFOLYAM
27. szám.

1937. SZEPTEMBER
20.

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR - SZERKESZTI: FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ, STR. BARON L. POP No. 5. - TELEFON: 18-87.

Mirandella hercegnő és az aranymadár.

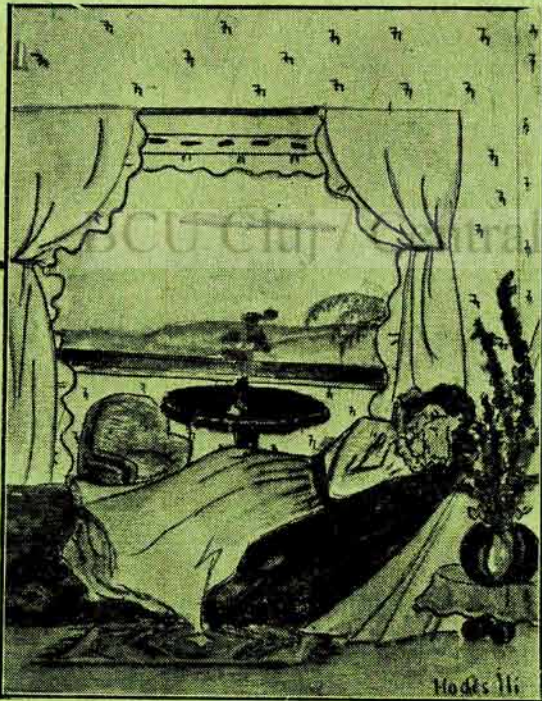
Írta: F. László Marcella.

(Hogy az összefüggést megkapjátok, olvassátok el mindig az előző folytatást.)

Meghalt? Nem! nem! hátha még él!...
Lassan, lassan életre kél:
Becézgeti, símogatja
Ez most minden gondolata.

A hercegnő búbanata.

Palotában szomorúság,
Bár nincs sehol háborúság.
Mirandella szeme párja,
Könnyel telve. Lesi, várja,
Ki hozza az aranymadárt,
Amit olyan nehezen várt.

Nincsen madár, mely énekel.
Reggelenként bánattal kel.

A daliák, kik indultak,
az út alatt, mind elhulltak.
Egy-kettő, ha vissza is tért,
Sok eredményt biz, el nem ért.

Szomorúan, lógó orral,
Bánatukat öntik borral.
Bár helyüket ők is állták,
a madarat nem találták.

Palotában szomorúság,
Le-lehajlik a cipruság.
Mirandella egyre várja,
A madárral jó-e párja?

No, India nem közüel van,
Eltelik sok hét, vagy hatvan,
Míg hazatér a vitézünk,
Kényes, ahogy reánézünk.

Hogy ne lenne olyan kényes,
Arca tüzláng, szeme fényes,
Kezében az aranymadár,
Egy hercegnő érte az ár!

A nagy öröm.

Óh, micsoda öröm napja!
Mirandella és az apja,
Azt sem tudják, hova tegyék,
Mind kínálják: igyék, egyék!

Mi fő: itt az aranymadár,
Amit a hercegnő úgy vár
Mond a király: nemesak álom —
ez a madár — én is állom

hát a szavam, — mit ígértem,
Hogy e napot így megértem.

És a király szavát tartja,
Visszhangzik a Duna partja.
Meg volt a nagy lakodalom,
Ezt zengte el most a dalom.

Vége.

Humor.

Béla: Anyukám, a konyhában egy narancsot láttam. Megehetem?

Mama: Meg, fiacskám, meg!

Béla (megkönnyebülten): Már meg is ettem!

Ősszel.

*A te kezed Atyám, soha el nem fárad,
Megtartad gyümölcsös a fákát,
Szőlőtőre fűrtöt
Fűztél szép sorjába
Áldott legyen, áldott a kezed munkája!*

Ilonka néni tíz jótanácsa az új iskola év kezdetén.

1. Szeresd a jó Istent, a világmindenség Alkotóját, s mindannyiunk Megtartóját tiszta gyermeki lelked egész melegével. Kezdd a napot reggeli imádsággal, lehet az egy szívből fakadó rövid kis fohász is. Pl. „Istenem, köszönöm, hogy e napra is felvirrasztottál.“ Vagy: „Istenem, légy velem és mindnyájunkkal a mai napon.“ Minden gyermek maga találhat ki ilyen rövid, szívyszerinti kis imádságot. Nehezebb feladatok előtt el ne mulaszd kérni a jó Isten segítségét, meglátod, úgy megy majd minden, mint a karikacsapás!

2. Szeresd szüleidet!

Valaki erre azt mondhatná: „Oh, ez igazán fölösleges tanács, hiszen minden gyermek szereti szüleit! Az már igazán elvetemült gyermek volna, aki a szüleit nem szereti! Lehet, hogy ezt így is érzitek, de jegyezzétek meg jól: Csak az a gyermek szereti igazán szüleit, aki hálás és engedelmes tud lenni, aki övékszik szüleinek örömet szerezni. A dacos, engedetlen, követelőző, lusta, hanyag gyermek, ha nem is akar megjavulni, egyáltalán nem szereti szüleit, mert rosszal viszonyozza a sok szeretetet, gondoskodást, amivel szülei elhalmozzák.

3. Szeresd az iskolát! Szüleid után ez legyen legjobb barátod. Az iskolabajlás ne legyen kínos teher számodra. Az iskola az a hely, ahol értelmedet csiszolják, képességeidet fejlesztik, lelkedet művelik arra kiválasztott emberek. Gondolj gyakran arra, hogy hányan tettek már maguknak meglett korukban keserű szemrehányást, amiért gyermekkorukban nem használták fel jobban az iskolabajlás éveit tudásuk gyarapítására, lelkük művelésére.

4. Igyekezz kötelességeidet minden nap pontosan elvégezni! „Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra!“ — mondja a közmondás. A leckék elvégzésénél első legyen mindig az írásbeli feladatok elkészítése, azután következzen a szóbeli megtanulása, utoljára maradhat a rajz, kézimunka stb. inkább kezűgyességet,

mint fejtörést igénylő munkák elvégzése. Általában végezd el először a legnehezebb feladatot, meglásd, a többi milyen könnyű lesz. A tantárgyak közül azt tanul meg legelőször, amit kevésbé szeretsz.

5. Ügyelj a rendre!

Minden este lefekvés előtt rakd el szépen minden holmidat, készítsd össze a másnapi iskolai szereket. De még ennél is fontosabb, hogy rendet tarts a *lelkedben!* Éppen ezért gondold meg esténként: elvégeztél-e minden, az napra kiszabott feladatot? Nem bántottál meg valakit a nap folyamán? Mit tennél másképpen, jobban, ha a napot még egyszer előlről kezdhethéd?

6. Osztálytársaidat, iskolapajtásaidat tekintsd testvéreidnek; légy mindig minden jóban segítségükre erőd és képességeid szerint.

7. Tanuld megismerni és megbecsülni a pénz értékét. Tanulj meg takarékoskodni!

Ha innen-onnan néhány lej csurran-cseppen, vagy különösen, ha munkával te magad szereztél a pénzedet, nem okvetlenül cukorra, édességre kell azt költeni.

A mai szűkös világban ezer más helye van minden lejnek. Különbösen is az adja meg igazi édes ízet a cukornak, nyalánkságnak, ha *kapjátok* azt. A pénzen vett nyalánkságnak nagyon muló és kétes az édessége. De soha, semmilyen körülmények között ne vegyetek édességet olyan pénzen, amit más célra, füzetre, vagy ceruzára kaptok, mert az ilyen édességnek nagyon keserű az utóíze, még akkor is, ha nem derül ki a turpisság, hát még ha kiderül!

De hát akkor mire költsük el pénzünket? — kérdezheti valamelyik kis bankár közületek.

Ime, néhány felelet a kérdésre: Gyűjtsétek össze a lejeket, amíg kikerekedik belőle például egy kis ifjúsági lapnak, vagy egy könyvnek az ára. Ha évente csak két-három könyvet vesztek s az ajándék könyveiteket is szépen megőrzitek, néhány év alatt egész szép kis könyvtárra tehettek szert, amiben

mindig sok örömötök telik, kivált ha a könyveket gondosan válogatjátok meg. Aki rajzolni, festeni szeret, vegyen festéket. Aki inkább sportolni, kirándulni szeret, gyűjtse össze lejeit korcsolyára, vagy hátizsákra. Ezer olyan dolog van, ami sokkal nagyobb és maradandóbb örömet okoz, mint a nagyon is olvadékony édesség, amivel talán elrontjátok a gyomrotokat, de egészen biztosan elrontjátok a fogatokat. De az sem utolsó gondolat, ha az összegyűjtött pénzecskén alkalomadtán (karácsonykor, születés- vagy névnap alkalmával) szüleiteknek, testvéreiteknek szereztek valami kedves meglepetést. Az is milyen kedves, lélekemelő látvány, ha lát az ember gyermekeket, aki segít szegény, magatehetetlen öregeken jószívű adományaival. A másoknak szerzett öröm a legigazibb öröm!

8. Tartózkodj minél többet a szabadban! Igyekezz megismerni a természetet, melynek szépségei a lelki örömök megannyi kiapadha-

atlan forrása. Ne bántsd az állatokat! Kíméld a növényeket! Ők is élnek és éreznek! Kertészkedj, sportolj, fürödj, ha van rá alkalom. Ne félj a víztől. A víz egészségünknek, testi jólétünknek egyik legfontosabb eszköze, a napfény után a jó Isten legnagyobb áldása.

9. A játékban ne légy önző. Ne légy zsar-noka játszótársaidnak! Ne akarj *te* lenni mindig a mozdonyvezető, ha vonatot játsztok, a tanító, ha iskolát játsztok, s a vezér, meg a főnök, meg a parancsnok egy személyben. Engedd, hogy a többiek szava és akarata is érvényesüljön.

10. És végül a legutolsó jó tanács, de ami csak számszerint a legutolsó s éppen úgy lehetne az első is:

Minden magyar gyermek, akármilyen tan-yelvű iskolába jár, kivétel nélkül tanuljon meg anyanyelvén kifogástalanul írni és olvasni!

Az Őz.

Írta: GÁRLEANU EMIL.

Dus pázsiton, a föld meleg bundáján pihen az őz gidója mellett. A gidó édesanyja há-tára helyezte nedves és bársonyos kicsiny fejét és behunyt szemekkel gyermekiesen örven-dezik. Az őz megnyalogatja és vékony nyelvél könnyedén lesímítja a gidó selymes lágy bundáját. Az anya nézi, nézi és nyugtalan lel-kebe szájalomraméltó érzés támad azon gyön-géd lény iránt, melynek létet adott, melyet te-jével táplált, de amelyetől még ma el kell vál-nia, mert már rég eljött az elválasztás ideje. És amint így nézi bánatos szemekkel, egy-szerre mély fájdalom bögés tör ki belőle; a gidó kinyitja szemeit. Az őz nekibátorodik, felugrik és a láthatáron levő sziklatömbök felé kezd rohanni, ahol magára akarja hagyni fió-káját. Ott fenn védve van úgy az ellenséges farkastól, mint a legügyesebb vadásztól is, mert a tátongó szakadékok között csak ők, az őzek merészkednek járni. Ott olyan biztonság-ban lett volna, akárcsak az édesanyja mellett. Igen ám, de amíg odaérnek, sok veszedelmes helyen kell áttörniök. Az őz villámgyorsan re-pült, hatalmas szökkenésekkel, hogy próbára tegye gidóját. A gidó is keményen tartotta ma-gát édesanyja nyomában; csak úgy pillana-tonként áll meg a szédületes ugrásoknál, mintha veszélyt érezne, azután nyilsebesen to-

vább rohan és vigan ugrik tova pipaszár vas-tagságu lábaeskáival.

De erdő is következik, melyen keresztül kell hatolniok, hogy ismét a sziklák felé emel-kedjenek. Az őz lassítja futását; esendesen és óvatosan lépked előre. Egyik tisztás a másik után jön, majd a lombok alján haladnak, az-után sűrű bozótton törnek át, míg az erdő po-kol sötét mélyébe furódnak.

És így mendegélnek sokáig, míg végre megint világosságra bukkantak. A gidó nagy örömmel szökik előre. Az őz ugyanabban a pil-lanatban megáll, rosszat sejtve. Valóban vele szemben a gyalogfenyő, ahol egy ordas sze-mei szikráztak. Egy ugrás csak és a gidó ha-lálfia lett volna. Akkor az őz egy fájdalmas mély bögést ad ki, amilyent még sohasem eresztett és egy ugrással ott terem a tisztás közepén. A farkas látván a nagyobb zsák-mányt, elfelejti a gidót és ráveti magát az őzre.

A földön vérben fetrengve az ordas fogai között, az őz gidója felé fordítja fejét. És ami-kor gidója megijedve eltűnik az erdő sűrűjé-ben, ő csak akkor érzi fájdalmát, és homályo-sulnak el szemei a halál kínjaitól.

„A nem beszélök világából“ című kötet-ből fordította:

Józsa János.

Péterke csodályukja.

Írta és rajzolta: **Nagy Kató.**

Ez alatt a cím alatt új képsorozat közlését kezdi meg az Uj Cimborá. Lesz ebben kaland és mese. Épp olyan érdekes lesz, mint a Kopasz kalandjai voltak annak idején.

1.

Egy sűrű erdő szélén édegett édesapjával együtt Péterke. Szegények voltak, de mégsem szenvedtek semmiben sem hiányt, mert szorgalmasan dolgoztak és kevéssel is beérték. Péterke kötelessége volt a ház rendbentartása és a baromfiak gondozása. A csirkeólbán, ahová minden nap be kellett másznia a tojásokért, élt egy kis egér. Péter, mert jó szíve volt, ennek a kis egérnek is adott minden nap enni, úgy, hogy az eleinte félénk állatka hamarosan megszeldült s a fiu legelső hívó szavára előszaladt. Nagyon összebarátkoztak s az egér hamarosan mindenüvé követte Péterkét. Egy napon így szólt Péterkéhez az apja: „Ma be kell lovagolnom a városba és csak este jö-

vök haza. Vigyázz a házra és legyen gondod mindenre.“

Péterke kötelessége volt a baromfiak gondozása.

Csevegés Tudóka Ferkóval a magyar-szó jelentéséről.

A nagyobb gyermekek számára írta **Régész bácsi.**

Kedves Tudóka Ferkóm! Nagyon hálásan köszönöm leveledet. Ne haragudj, hogy oly sokáig nem írtam. Hidd el: nagyon sok dologom volt. Ámde még ha lett volna is időm, akkor se írtam volna, mert nem tudtam, hogy miről írjak neked, mi érdekel téged. Most már írok, mert most már tudom, mi izgat. Szégyelled magad, hogy magyar vagy és nem tudod, hogy neved, a magyar név tulajdonképpen mit is jelent! Erre vagy kíváncsi. Elég szégyen bizony, hogy százával meg ezrével vannak magyarok, akiknek fogalmuk sincs arról, hogy nemzetük neve igazában mit is jelent. S amikor százakat, meg százakat dobznak ki borért, dohányért, kártyáért, és a többi haszontalanságért, ugyanakkor nem adnának a világ minden kincséért sem még 50—60 leut sem egy olyan könyvért, amelyik nemzetük régmúltjával foglalkozik.

Ha előveszed Szibéria térképét, ennek északnyugati sarkában, közvetlenül az Ural-hegység keleti oldalán egy nagy folyót találsz: az Ob-folyót. Az Ob közép és alsóbb folyása mentén, az Északi Ural-hegységtől keletre, az ugyancsak az Altáj-hegységből eredő Irtisz-folyó alsóbb folyásától, meg a Déli-Urallból eredő s a Tobre-folyóba ömlő s ezzel együtt az Irtiszbe torkoló Tura-folyótól északra elterülő

földeken laknak legközelebbi ősi rokonaink, a vogulok és az osztjákok. E két nép ma két külön nép, de azért a vogul nyelvben a két népnek van egy közös neve is: *manysi* vagy *manysiji*. Egyik nagyérdemű tudósunk, *Reguly Antal* már 1841-ben figyelmeztetett arra, hogy a magyar név *magy*-töve hangtanilag teljesen megfelel a vogulok és osztjákok közös nevének, a manysi-nak, mert a magyar *agyar* szavunkkal megjelölt „fog“ felét, a vogul nyelv *anysjar*-nak nevezi. Nyilvánvaló tehát, hogy ez a manysji és a *magy* — a voguloknak, osztjákoknak és magyaroknak legrégebbi együttes neve, mely akkor keletkezett, amikor a három nép egységes népként vált ki a finnugor ősnépből és amely név több-kevesebb átalakulással megmaradt egészen napjainkig. A névnek erről a tagjáról többet nem tudunk. Eredete már teljesen elhomályosult. Nem is csoda, hiszen ez az ősi név 3500—4000 esztendővel ezelőtt keletkezett. *Setälä Emil*, a nemrég elhunyt nagy finn tudós ezt az ősi nevet a mai vogul *mansin* = fajdkakas szóval vetette össze. Minthogy a fajdkakas hím állat, feltételezte, hogy e szó az ősi korban általában hímet, *férfit*, *embert* jelentett és csak jóval utóbb szorított lassanként egyedül a fajdkakas megjelö-

Honnan, honnan nem egy különös idegen termelt előtte.

lésére, mert közben a vogul nyelv is gyarapodott újabb kölcsönszavakkal, amelyek aztán rendre kiszorították a többi, az említett utóbbi jelentéseit. *Setälü* nézete púszta feltevés, ötlet az igaz, de mégis annyira valószínű, hogy annak ellenére is, hogy semmi bizonyítékkal nem igazolható, még ennek ellenére is igaznak kell elfogadnunk szellemes gondolatát.

Ez az ősnép akkor sokkal kedvezőbb viszonyok között élt, mert az Ural-hegység délnyugati lejtőin, a Csuszovája, Káma s Bjelala-folyók mentén szállásolt, ahonnan a vogulok és az osztjakok csupán a XIII—XIV. században szorultak fel mai hidegebb, zordabb hazájukba. A Káma-menti őshazában a magyarok laktak legdélekeletre. Utóbbi irányban pedig már nem finn-ugor, hanem különféle török népekkel voltak szomszédok. Így érthetjük meg tehát, hogy a török népek nyelve műveltsége már igen korán hatott rájuk és ez a hatás oly erős volt, annyira megváltoztatta a magyarok nyelvét, műveltségét, majdnem egész mivoltát, hogy egyes tudósok sokáig kételkedtek a magyarok finn-ugor eredetében és határozottan török népek tartották a magyarokat, és csak hosszas, fáradtságos kutatások után sikerült végleg megállapítaniok, hogy a magyarok tulajdonképpen kikhez is tartoznak: a finn-ugorokhoz vagy a törökökhöz?

Németh Gyula, a kiváló török nyelvészünk, a magyar név második tagjának, az *-ar-*nak a magyarázatát az akkor ottan szomszédos török népek nyelvében találta meg. A magyar név t. i. egykor *mogyeri-*nek hangzott és ez a második, az *-eri* tag nem egyéb, mint a török *eri*, *iri* = embere, férfiaszó. Ez gyakran előfordul a török névnevekben. Ilyen pl. a legrégebbi török népnév, az *agacs-iri* = erdő embere, erdei ember népnév, a *kum-eri* = homoki ember, sivatagi lakos, a *türk-eri* = török ember, stb. Az

2.

Péter megígérte, hogy minden rendben lesz. Alig, hogy elment az apja, honnan-honnan nem, egy különös idegen termelt előtte s így szólt:

— Szeretném megvenni ezt a fekete tyukot.

— Nem eladó.

— Fizetek érte öt ezüst pénzt.

— Akkor sem.

— Tíz aranyat adok érte.

Péter úgy gondolta, hogy ennyi pénzért édesapja is szívesen odaadná a fekete tyúkocskát s megkötötte az alkut. Az idegen köpenyébe burkolta a tyukot és elment.

Ilyen *-eri*-vel alkotott névnevek főleg a mai elszlávosodott bolgárok turáni őseinél, az egykori bolgár-törököknél gyakoriak. Így pl. egyik görög nyelvű bolgárfeliraton olvasható *Ermi-árész* nemzetségnévben ugyanez a szó van meg, amely egyébként a bolgár fejedelmek régi névjegyzékében (abban, amely Attila legkisebb fiával, a hún Irnäknek nevével kezdődik!) *Ermi* alakban szintén megtalálható. Ez, meg a többi nevek azt mutatják, hogy a magyarok a Csuszovája, Káma s Bjelala-folyók menti őshazában, mint legszélül lakó nép, a szomszédos bolgár-törökök uralma alá került, akik nem tudván, hogy az újonnan behódoltak manysiji neve is tulajdonképpen férfit, embert jelent, *madzs-eri*-knek, azaz *manysiji-emberek*nek nevezték el őket. Mint *madzs-eri*-k hosszabb ideig beletartoztak az ottani bolgár-török törzsszövetségbe. Oly hosszú ideig tartoztak bele abba, hogy végül ők maguk is megszokták a bolgár-török törzsszövetségbeli hivatalos nevüket és ők maguk is így nevezték magukat.

A magyarság ekkor szerveződött törökös műveltségű néppé. De ezekről talán majd máskor írok neked, ha igazán érdekel fajodnak régi, régi története. Addig se feledd el azonban, hogy a te magyar neved valójában *férfi* + *férfi*-t vagy *ember* + *ember*-t jelent. (Ezért volt a magyar vitézebb, bátrabb mindig, mint más nép fia, mert minden magyar neve két férfi bátorságát jelentette. *Szerk.*) És ha őseid közel négyezer esztendőn át meg tudták őrizni nevüket, fajokat, légy te is ember, férfi a talpodon: ne csak azzal büszkélkedj, hogy fajod neve legalább négyezer éves múltra tekinthet vissza, hanem minden gondolatoddal, minden teteddel arra törekedj, hogy fajod az újabb négyezerévig épen, sértetlenül fennmaradjon!

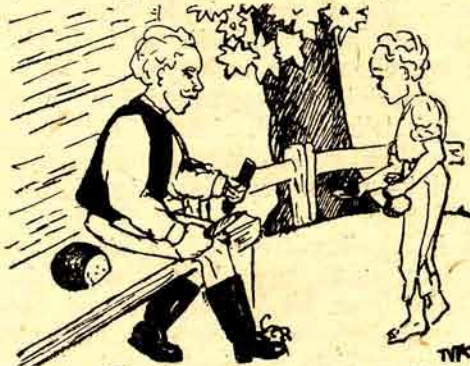
Szeretettel üdvözlöl öreg barátod

3.

Este az apjának nagy dicsekvéssel mondta el, hogy milyen kitünő vásárt csinált, de alaposan elment a kedve, amikor édesapja elárulta, hogy a fekete tyuk a hires aranyat tojó tyuknak az ivadéka s ha majd három éves lesz, maga is arany tojásokat fog tojni. Igen, de vajjon honnan tudhatta meg a különös idegen, hogy ez az az aranyat tojó tyuk. Hamarosan kiderült ez is, mert egyszerre csak megszólalt az egérke és elárulta, hogy a titokzatos jövevény nem volt más, mint Ludmillusz, a gonoszágáról messze földön ismert varázsló. De, ha Péter elég erősnek és bátornak érzi magát, induljon utnak és győzze le a gonosz varázslót. Ő (már mint az egérke) majd meg-

mutatja az utat, de csak akkor, ha Péterke megígéri, hogy kiszabadítja a királykisasszonyt, akit a gonosz varázsló fogva tart.

Este az apjának nagy dicsekvéssel mondta el...

Mese három kis tündérről.

Irtá: E. Ónody Rózsi.

Volt egyszer egy gyönyörű virágos rét, melyet magas, égbenyúló hegyek választottak el az emberlakta vidékektől. Azt is hitte mindenki, hogy a hegyeken túl nincsen semmiféle élet. Ezeket a meredek bérceket nem mászta meg még ember fia. Sőt, a sziklák büszke lakói, a sasok sem repültek keresztül a szinte síma sziklafalakak, természetesen inkább keringtek az emberlakta vidékek fölött, mivel a mezőkön legelésző báránycák közül nem egyszer ragadtak el maguknak zsákmányt.

Tehát a sziklák mögött terült el a csodás, virágos rét, amelyen a legszebb, legillatosabb virágok pompáztak. Mindig szépek voltak, mindig nyíltak ezek a virágok, mert itt örök nyár, örök napsugár melegítette őket, no meg a kis virág tündérekék viselték gondjaikat.

Édes, aranyos kis lények voltak ezek a picike tündérekék. Göndör fürtöcskéiket finom arany pánt szorította le, a ruhácskájok lehellekönnyű és olyan színű volt, amilyen színű szirmai voltak a rájuk bízott nyíló virágnak. Bizony úgy megbújtak sokszor virágjaik mellett a pajkos tündérekék, hogy ugyancsak éles szem kellett volna a meglátásukhoz.

A rét közepén, hófehér márvány palotában lakott a tündérkirálynő. Ennek gyémánt koronácska szípkázott aranyos fürtjein, fehér fátyol volt a ruhája, ragyogó gyémántkőves övvel, fehér volt a cipőcskéje parányi lábain, szép volt, nagyon szép, de legszebbé tette a csillagszemeiből sugárzó jósága.

Ennek az édes kis királynőnek tartoztak engedelmeskedni a tündérekék, tették is szí-

vesen, mert szerették ám nagyon jóságos uralkodónőjüket.

Meg is engedett minden lehető nekik, ha virágaik megöntözve, ápoltan illatoztak, játszadozhattak kedvökre, azt sem bánta, ha egy-egy nagy pávaszem lepkére föleszpedve vidám nevetéssel röpködtek a rét fölött.

Egyet azonban szigorúan megtiltott, a rét végénél elterülő tóhoz nem volt szabad menniök. Hiába susogott hívógaóan a nádas, hiába villant meg csábítóan egy-egy pompás zöld vagy kék szitakötő szárnya, nem mertek engedetlenek lenni, pedig a kíváncsiság néha erőt vett egyik-másik tündérekén, hogy bárcsak szétnézhetne az ismeretlen és tiltott területen.

Különösképpen három tündérke élénk képzeletét foglalkoztatta a tó rejtelve. Elképzelték a szép, tiszta vizet, amikor csöndes időben átlátszóan árulja el mélysége titkait, elképzelték, amikor a szél végigborzol rajta, hogyan hullámszik, ringatva a fehér vízi liliomokat. Hallották a békák kardalát. Tudták, hogy a tó mélyében lakik zöld kristály palotájában a békakirály. Ennyit tudtak az el-elmerészkedő lepkék meséiből, sokat azok sem láthattak, mert a tó körül cirkáló szitakötők, akik egészen a nádas széléig őrizték területüket, elzavarták a kíváncsisgó pillangókat.

Három kis tündérekék egyszer merész elhatározásra jutott. Lesbe álltak a nádas közelében és lenge fátylaikkal elfogtak egy óriási szitakötőt, amely semmibe sem véve az idegen terület jogait, vígan röppent a rét fölé.

A sikerült fogást nem jelentették királynőjüknek, amint az kötelességük lett volna, hanem fölcspeszkedve a szitakötő hátára, elhelyezkedtek a ragyogó kék szárnyak között, azután fátylaikat kibontva, útjára engedték az ellenséges szárnyas vitét.

A szitakötő megszabadulva a pókláló finomságú béklyóktól, lassan emelkedett föl a három kis szökevénnel a hátán, majd vidám cikk-cakkos repüléssel igyekezett vissza, a tó fölé.

Az idő gyönyörű volt, a zizegő nádason átröppenve, mint egy hatalmas kristály terült el alattuk a tó. Dobogó szívvel néztek le annak mélyébe és tágranyilt kíváncsi szemcskéik meglátta a királyi palotát. Teljesen átlátszó volt ez is, akár a tó vize, zöld kristályból építve, tompafényű igazgyöngytrónnal a középső nagy teremben. És ime, a trón előtt állt a Békakirály, éppen felfelé nézett. Mellette két fia, szintén arany koronával a fejükön, akárcsak az öreg király, a királyfik is zöld bársony palástban pompáztak. Hátuk mögött mintegy jeladásra megszólalt a békák kardala. Mikor a király látta, hogy a szitakötő lefelé száll, egy szép kagyló

A békakirály egy szép kagyló-csonakot küldött fel.

csolnakot küldött föl, amelyet arany halak irányítottak, a víz színén aztán a szitakötő ügyesen lelibbentette terhét s a három tündike a ragyogó kagyló-csolnakba pottyant. Erre belecsipeszkedett az aranyhalak bandériuma és nagy diadallal lehúzták őket csolnakostól a várakozó király elé. A szitakötő három igazgyöngyöt kapott ügyesen végrehajtott szolgálataért, ugyanis a király régen kiadta parancsba a tündérek elhozását. És ime sikerült! A tündérek maguk estek bele kíváncsiságuk által a békakirály csapdjába.

Gyűrűt húztak piciny ujjaikra annak jelül, hogy menyasszonyok, az ügyes béka-

szolgák teríteni kezdtek a lakomához, csupa fehér gyöngyház-kagylókban hordva föl a víz alatti csemegéket, a béka udvarhölgyek megkezdték drága gyöngyökkel ékesített, zöld menyasszonyi díszbe öltöztetni a megremült és szipogó tündérekéket.

Bezzeg bánták már tiszta szívből engedtlenségüket, sírva könnyörögtek a jó Istenhez, hogy tegyen csodát, szabadítsa meg őket, soha többé szófogatatlanok nem lesznek. Peregtek a kis tündéreké könnyei, keserves sírásukat továbbította a nádás. A szomorú suftogás föltűnt a gondos királynőnek. Aggódva nézett szét a réten és ime, kutató tekintete fölfedezett három lankadó virágot, amelyeket elmulasztottak gondos tündérkezek öntözgetni. Rögtön tudta, hogy ezek a szomorú virágok ime árván maradtak, összegyűjtötte kis tündéreit egy kis ezüst síp fűvészával, pillanat alatt rájött, ki hiányzik. Késedelem nélkül indult visszazszerzésükre.

Hipp-hopp, a tónál termett, varázspáljáiával rásuhintott a tó vizére, erre az kétfelé vált, a békák mind megmerevedtek egy pillanatra, de ez a pillanat elég volt a kis királynőnek, hogy felhozza bajba jutott híveit, és gyönyörű lepkefogatán, amelyik a parton várta, hazaröppent velük.

— Szerencsések volt, kis szökevények, hogy idejében érkeztem megmentésekre, mert, ha már feleségül vettek volna a békák, megszűnt volna felettük az én hatalmam, csak úgy segíthetett varázspálcám az idegen hatalom országában, hogy ti még az envémekek voltatok. Nem büntetlek meg, a kiállott félelem eléggé megviselt titeket, most legalább tudjátok, hogy, ha valamit tiltanak tőletek, kis buták, az a saját javatokért van.

A tündéreké boldogan és hálásan csókolták királynőjük kezét és siettek mulasztásukat helyrehozni, nem csak harmattal, de bűnbánó könnyekkel is öntözve elhanyagolt virágaikat. Soha többé nem gondoltak engedtlenségre, még akkor sem voltak kíváncsiak, amikor a szellő virágaikig vitte a békák telitorokkal fűt nászindulóját.

Ugyanis a tóban meg az történt, hogy a varázs múltával magához tért békakirály nérgében, hogy az áhított és már megszerzett menyasszonyokat az atolsó nercben megszőktették, fölfúvállkodott és gyászosan megpukadt.

A béka királyfik nem voltak olyan nagyravágvók, mint immár néhai atyjuk és megelégedtek a békakisasszonyokkal is vidám lakomát eszva.

Igy történt, hogy a réten is elégedetten, a tóban is vígan élnek, nem ellenségeskedve, de nem is barátkozva, tündérek és békák, arra messze, a sziklafalakon túl.

A hollandiai cserkész táborozásról.

Mint már tudjuk, minden négy évben egyszer a földgömb minden tájáról egy közösen megállapított helyen (egy országban, egy városban stb.) világértékezetet — jamboreét — tartanak. Így most Hollandiában Vogelenzang városában volt megtartva a cserkészvilágértékezet közel harmincezer cserkész részvételével. (Köztük leányok is.) Meg kell említeni, hogy a skótok nem kis feltűnést keltettek szoknyájukban. Ami pedig a versenyeket illeti, a magyar cserkészek jelesen szerepeltek, úgy magaviseletben, mint a versenyszámokban. Azonban ne feledkezzünk meg a romániai cserkészekről sem, kik szintén szépen szerepeltek. Máskülönbén nagyon vidáman s jól telt a dzsembori.

Lord Baden Powell búcsuja a cserkészekről.

Ez az ünnepély szín pompás díszfelvonulással kezdődött. Melyet a „Főcserkész“ és az előkelőségek fogadtak. Ennek végeztével a „Főcserkész“ megkezdte ünnepi „szózatát“ a szónoki emelvényről.

Az álló cserkészeket leülésre szólította fel. Majd a nagy esendben, hol a légy zümmögését is hallani lehetett, zengzetes hangján a következőket mondta: „Úgy hiszem s tudom, hogy most, akik jelen vagyunk, utójjára látjuk egymást itt Hollandiában. S engem is közületek már csak kevesen fognak látni. Nyolevanegyedik életévemben vagyok és közeledik életem vége.“ — E szavak úgy megrendítették a derék cserkészeket, hogy a szemük azonnal könnyes lett. Majd így folytatta: „Fiaim, ti fiatalok s az életé vagytok.

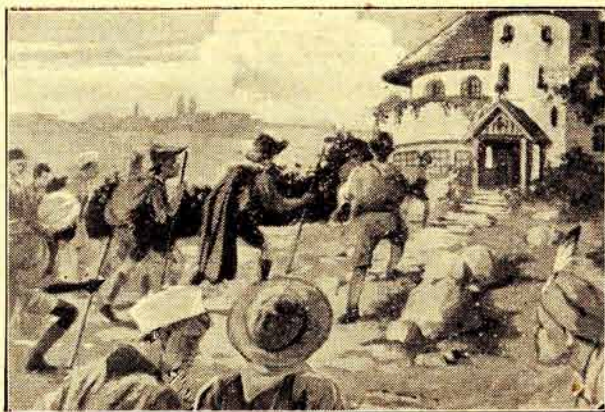
Kívánom, hogy boldogok s szerencsések legyetek. Kövessétek a mi törvényünket s ezek szerint is éljetez, mert ezáltal lesztek boldogok. S közületek a jövőben lesznek majd tanácsadók, országvezetők. Akkor majd meg fog szünni a vallások s nemzetek közti különbség, mert bizonyára ezen fogtok dolgozni. — Ezután áttért a keresztre. — A kereszt az, mely minden élő embert, mint mágnes a vasat, magához ölel.“ Miután előadását befejezte, magához intette a megjelent parancsnokokat s mindegyiküknek átnyújtott egy-egy botot emlékül. A meghatottságtól reszkető hangon a fiuk sokasága felé kiáltotta:

„Isten áldjon meg titeket, Isten veletek, fiuk!“

Erre a cserkészek erős éljenzésben törtek ki, éltetve a „Főcserkészt“ csatakiáltásokkal, kalap- és botlengetéssel.

Szép volt és örökké emlékezetes a hollandiai cserkészértékezet azoknak, akik benne résztvettek. Kár, hogy olyan hamar véget ért.

Beküldte: öreg cserkész.

Cserkészélet a táborozás alatt.

Bemutakozó.

Már régen készülök én is a bemutatkozóval. Az én nevem Mihalik Irénke, Satu-Mare—Szatmáron lakunk. Ez a kép akkor készült, mikor még az én drága kistestvérem, Olgica is élt. Anyukával s apukával vagyunk együtt le-

Mihalik Irénke.

fényképezve. Azóta a jó Isten Olgicát elszóltotta tőlünk. A tavasszal halt meg skarlátban. A jó Istent most arra kérem, hogy anyukámat vigasztalja meg, mert nagyon-nagyon búsul azóta.

Én is bemutatkozom fényképpel. Négyen vagyunk testvérek. Józsi bátyám Nagykárolyban jár, a német iskolába. Rózsika óvódás, Pancika három éves. Mindig olvasom az Uj Cim-

Soós Nusika.

borát. Anyuka is elolvassa, ami őt érdekli belőle. Az én nevem Soós Nusika II. elemi osztályba járok.

Eszperantó nyelvtanfolyam

Vezeti: Kormos Jenő.

Előljárók. — Prepozicioj.

pri = .ól, -ről, fe'ól illetőleg
 pro = ért, miatt, végett (okhatározó)
 for = el, tova; el- (foriri = elmenni, eltávozni)
 je = határozatlan jelentésű előljáró, melynek használatát az adott példákából fogjátok megtanulni.

Pld.:

Pri kio vi skribis al onklino Marcella? = Miről írtál Marcella néninek? — Pri la liber-tempo. = A s ünidőről.

Pro kio vi ne ĉeestis la kunvenon de la „Új Cimborá“-anoj? — Miért nem voltál jelen

az „Új Cimborá“-i-ívek (tagok) összejövételén?
 — Pro mia kapdoloro. = Fejfájásom miatt.

Jegyzet. — Noto. Az eszperantóban az előljáróknak határozott jelentései vannak. De, ha valamely mondatban az előljárók közül egyik sem alkalmas, akkor a je általános előljárót használjuk, melynek határozott jelentése nincsen.

Pld.:

Mi venos je la tria horo. = Én három órákor (a harmadik órára) fogok jönni.
 Je via sano! = Egészségére.

Humor.

Tanító: A kutya morog. Allító mondat. Szőke Janesi, mondj hozzá hasonló mondatot.

Janesi: A gyomrom korog...

MARCELLA NÉNI PÓSTÁJA

Nyágyuly Magda III. g. ot. Végre te is írtál Magdám. De nem kopogtattál üres kézzel, hoztad magaddal mindjárt a rejtvény megfejtését is. Átadom a rovatvezetőnek. — **Nagy Gyurika, Tau-
reni-Bikafalva.** Megkaptam rajzaidat. Gyönyör-
ködtem bennük. Különösen a lovakban. Egész
ménesre valót küldtél belőlük. Csak rajzolgass
tovább, hogy többet és mind szebben rajzolhass.
De ám az írást sem szabad elhanyagolnod. Iro-
gass egy-egy levelet a szerkesztőnének. Ezzel is
javul az írásod. Palika öcsédet ne hanyagold el —
olvasgasd szorgalmasan neki az Uj Cimborát. —
Sigmond Zoltán, Odorheiu. Előfizetésed 1937 jul.
1-ig van rendben. Szeretném, ha megírnád a nyári
élményeidet, hol s merre jártál. Milyen új és ér-
tékes tapasztalatokat szereztél. — **Csikszeredai kis
cimborák,** örömmel hallottam, hogy milyen nagy-
szerűen játszottatok a Ziziben. **Vámszer Mártuska,**
te voltál a makrancos, gögös és önhitt Zizi, **Ele-
kes Évike** Maricét játszotta, **Virág Mimi** Nóra
volt, **Szücs Ildikó** Kati, **Albert Pityu** az erdész,
Simon Bandi Péter hajdu, **Rantz Sanyi** pedig a
földbirtokos. De a többiek is, akik még nem cim-
birák, azok is nagyszerűen játszottak. Így **Klein-
feld Juliska,** **Fodor Ibike** és **Zoli,** **Puskás Eszti**ke,
Fülöp Klári, **Bójtó Tibi,** **Kálmán Anci,** **Magyari
Pirike,** **Vass Ica,** **Szabó Baba,** **Benedek Juci**ka,
Márton Böske, **Petres Baba,** **Csutak Pirike,** **Boes-
kor Manyika,** **Gáspár Klári**ka, **Bakcsy Anci** és
Lencsike, **Pulchard Ucu,** **Pusztai Piri,** **Kozán
Baba,** **Csibi Klári**ka, **Márton Sanyi,** **Mezey Jan-
csi,** **Dávid Lacika,** **Buszek Karesi,** **Takács Pityu,**
Péter Ferike, **Dahler Alexandru,** **Alter Pipi,** **Bács
Baba,** **Gál Mancsi,** **Eröss Borika,** **Gondos Éva,** **Ku-
ligovszky Laci,** **Puskás Iluka,** **Márton Bandi,** **Mi-
ezi Miska,** **Kelemen Gabi,** **Fodor Imre** és **Nagy
Melinda.** S hogy jövőre, mire egy másik szép da-
rabra készültök, ti is új cimborák lehettek,
mindenikötöknek küldünk egy-egy Uj Cimborá
újságot. Olvassátok, vagy olvastassátok el valaki-
vel figyelmesen és aztán kérjétek meg szüleite-
ket, hogy rendeljék meg nektek is ezt a kis lapot.
S azok, akik jól szerepeltek, mind kapnak egy kis
aranyszívet emlékebe, amit elküldünk majd nek-
tek. — **Novák Jancsi** IV. el. ot. A 25. számú rejt-
vény megfejtését elsőnek küldted be. Amint lá-
tom, jó, így a sorsolásra be is kerül. — **Samarjai
Sándor** II. g. ot. Szorgalmas rejtvényfejtő lettél.
Megfejtésed hibátlan, s így a rovatvezető a sorsc-

lásra beosztotta. — **Léderer Éva** III. g. ot. Külföl-
dön szeretnél levelezni eszperantista bélyeggyüj-
tővel. Ez a vágyad könnyen teljesülhet, mert so-
kan vannak külföldön, eszperantóul beszélő bé-
lyeggyűjtők. — **Koós László** IV. g. ot. Édesapád
nevére küldtünk mutatványszámot s te válaszol-
tál a küldeményre azzal, hogy azonnal beküldted
annak a számnak a rejtvénymegfejtését. Ebből
azt következtetjük, hogy nagyon figyelmesen ol-
vastad el azt a számot s meg is szeretted. Isten
hozott közénk, **Koós László!** Reméljük, benned jó
eszperantistát és jó toborzót is nyerünk majd. —
Kovács Mária IV. g. ot. A hűséges és kitartó új
cimborák sorába tartozol. Az ott tartott nagy rajz-
kiállítás és mesemondódelután emléke még él
benned. A rejtvényeket nagyon szeretted és szíve-
sen is fejtegeted. — **Engelbrecht Mária** **Magdolna**
II. el. ot. Most léptél csak be az Uj Cimborák
közé, s máris milyen ügyesen toboroztál. Négy új
kis cimborát nyertél meg az olvasótábor számára.
Isten hozott közénk, **kiési Mária!** Adja Isten,
hogy még soká, soká jó pajtásod, igaz barátod
legyen neked az Uj Cimborá.

Sikerre vitték a csikszeredai kis cimborák Zizi kisasszonyt.

Nem rég még lázban volt a kis székely vá-
ros apraja-nagyja Minden épkezláb gyermek a
Zizi kisasszony próbáin izgult. Jaj, vajjon sike-
rül-e az előadás? Minthogy a Zizi előadásához
sok szereplő kellett, Csikszereda pedig csak
4000 lakosú város, még a kétéveseket is mun-
kába szólították. A királynőt kivéve — tizen-
négy évesnél idősebb szereplő nem is volt a
darabban. Elképzelhető, hogy milyen óriási
munkát kellett teljesíteni úgy a szereplő apró-
ságoknak, mint a rendező bizottságnak.

Hogy minden nagyon szép volt és minden
remekül sikerült, mi sem bizonyítja jobban,
minthogy abban a 4000 lakosú városkába ezt a
parádés nagyszabású darabot négyszer kellett
eljátszani. Minden elismerés megilleti a ren-
dező Róm. Kath. Nőszövetséget, amelyik fá-
radtságot nem kímélve, ilyen gyönyörű ered-
ményt ért el.

Uj Cimborá hírei.

Minden diák, aki gyűjtőív segítségével, leg-
alább 10 előfizetőt gyűjt az idei diák zsebnap-
tárra, ingyen kap egy 176 oldalas diák zsebnap-
tárt! Külön megrendelésre darabonként 20
lejtért kapható minden könyvkereskedésben. A
*Diák Zsebnaptár szerkesztősége Cluj—Kolozs-
vár, Str. Baron L. Pop 5.*

TOBORZÓ.

Kis cimborák, most a új iskolai év kezdetén, újra felhívjuk figyelmeteket a toborzó munkára. El sem képzelték, milyen fontos dolog a toborzás. Megnyerni kis barátaitokat, iskolatársaitokat arra, hogy ők is járassák az Új Cimborát.

Itt kérjük meg e helyen szüleiteket, felnőtt hozzátartozóitokat, a tanító bácsikat, tanító néniket, az Új Cimborá jó barátait, hogy segítsenek nektek, kis cimborák, a toborzásban. Ha valaki megszereti a lapot és meg akarja rendelni, vesztek egy 3 Lei 50 banis postai levelezőlapot, arra felírjátok az illető nevét, osztályának számát, lakhelyét s pontos utca vagy vármegye nevét és elkülditek az Új Cimborá címére (Cluj, Str. Baron L. Pop 5.). Ez a toborzás lényege.

A kolozsvári kis cimborák fáradhatatlanok a toborzásban. Figyeljétek csak meg, milyen érdekesen toboroznak:

Engelbrecht Mária toborozta Harcsa Irmuskát és Laczkó Irénkét. Harcsa Irma: Kovács Nusikát és Abodi nővéreket. Kovács Nusika Giurcan Nusikát és Rózsikát és Dániel Károlyt. Gellér Ibi Friedmann Elzát. Kolozsi Irénke Kanti Rózsikát, Berecz Berta néni Felméry Bandikát, Cluj.

Kertészkedjünk kis cimborák.

Utánanéztünk könyveinkben, kik kaptak a tavasszal ajándék virágmagvakat. Bizony nagyon sokan kaptak. Egyes kis cimborák és testületileg az iskolák. Ötven római katolikus iskola egyszerre kapott. Itt az ősz, a magvak betakarításának az ideje. Amennyit tavasszal kapott valaki, annyit most ősszel vissza kell küldenie. A becsület is ezt kívánja. Különböznél jövő tavasszal megszűnne a kertészkedés, mert nem lenne magunk, amit ismét küldjünk.

Most lehet szedni a tátogó báránka, rézvirág (cinia), kassai rózsza, verbéna s más magvakat. Gondosan, csak a teljesen érett magvakat szedjétek. Leszedés után is még a napon kell tovább érlelni a magvakat, különben nem kelnek ki. S milyen szegény az, aki rossz magvakat küld be! Épp azért, hogy tudjuk, ki küldi a jót és ki a rosszat, ki-ki írja rá a beküldött tasakra a nevét. A magvakat szépen, tisztán kell beküldeni, nem szemetelesen. Őszirózsza, báránka, tátogó magot minél többet küldjétek be.

Azután a falusi kis cimborák küldhetnek be jó érett, édes zöld és paradicsompaprika magot. Ugyanis paprika magot ígért az Új Cimborá a lengyel gyermekeknek, mivel ők ezt a magyar eledelt és fűszert nem ismerik, s mivel vitamin tartalmánál fogva igen egészséges, ők is akarnak paprikát termelni. Erről hát el ne feledkezzetek!

FEJTÖRŐ

1. Befüretvény.

ség
L

2. Magánhangzóflanul

Beküldte: Gr. Bethlen Katinka, Kolozsvár-C.uj.

K k r n k l r n y t l l.

Mindnyájan kövessük a fenti közmondást!

Megfejtési határidő: 1937. október 5. A megfejtők között jutalomkönyvet sorsolunk ki.

Gyermekelőadásokra ruhák diszítéséhez gumirozott aranyflitter s aranyfüzerek kaphatók Albisy kézimunkaüzletében Cluj, Calea Marechal Foch 10. Ezeknek a gumirozott arany flittereknek az az előnyük, hogy nem kell varrni a ruhára, hanem egyszerűen csak ráragasztani.

Bartunek Titi mozdulatművészeti és táncitanárnő Cluj, Str. Marechal Foch 10. sz. alatt, a II. emeleti nagyteremben, szeptembertől kezdődőleg, megkezdte tanítását. Testformáló, gyógytorna-tanfolyamokat tart gyermekek számára is, orvosi felügyelet mellett. Csoportos és külön órák megbeszélés szerint.

Kérjük magyarországi előfizetőinket, hogy előfizetési díjaikat, a „*Studium*“ könyvkiadó R. T.-hoz, Budapest, Kecskeméti-u. 8. sz., az Új Cimborá számlájára szíveskedjenek befizetni Új előfizetések ugyanott eszközölhetők.

Előfizetési árak: Egész évre 200, fél évre 100 lej. A Családszövetség tagjainak 160 lej és 10 lej portó. Egyes szám ára 6 lej. Magyarországon 12 p., Jugoszláviában 150 dinár, Csehszlovákiában 60 ek. Amerikában 300 lej.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA.

Főmunkatársak:

**TELEKY DEZSŐ, SIMON SÁNDOR
és KORMOS JENŐ.**

Minden cikkért a szerzője felelős.

Kiadja: a Minerva Nyomdai Műintézet R.-T. Cluj.